

Vážení čtenáři,
i toto číslo je věnováno 50. výročí vítězného ukončení 2. světové války. Je nutno uvítat informace o úspěšném průběhu krajských setkání k oslavě této historické skutečnosti.

Na některých z nich byly předneseny významné projevy. Jeden z nich je zařazen jako úvodník tohoto čísla.

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

6/95
ročník 5

ÚVODNÍK

(Zkrácený obsah projevu k 50. výročí osvobození, přednesený v Žatci dne 17. 3. 1995)

Než budu hovořit k samotnému 50. výročí ukončení 2. světové války a osvobození od hitlerovského nacismu, zmíním se krátce o 15. březnu 1939.

Když bylo mnichovským diktátem zmrzačeno Československo, Neville Chamberlain po návratu do Londýna prohlásil, že tím zajistil mír pro jednu generaci. Na to reagoval Winston Churchill slovy, že "Velká Británie měla volbu mezi válkou a zneuctněním, volila zneuctnění a bude mít válku." 15. března jeho slova potvrdil. Byl to první otevřený krok k druhé světové válce.

Poučení z březnových dnů 1939, jejichž výročí jsme vzpomněli před dvěma dny, je třeba aplikovat na dnešní česko-německé vztahy. Vždyť při všeobecné bilanci minulých událostí mezi námi a Němecem by dluhy převažovaly a to hluboce na německé straně, přičemž většinu z nich nelze nikým nicím vyvážit.

Proto jsou tak na místě slova prezidenta V. Havla, který navrhl SRN, aby se skončovalo se vzájemným účtováním a aby začal dialog o vztazích obou zemí a národů na základě realit vzniklých po 2. světové válce. Protože jen tak lze definitivně přenechat minulost historikům, aby politici mohli zajistit lepší dnešek i lepší výhledy pro budoucnost.

Za 52 dní bude 50 let po válce, v níž vítězná mocnost porazila armádu, která okupovala téměř celou Evropu. Tato válka byla vedena totálně, zvláště na východě Evropy, to znamená, že se nerespektovaly žádné zákony, kromě zákona vítěze a poraženého. Byla to doba heroických čínů i nesmírného utrpení milionů lidí. Všichni, kdo přežili, znovu nabrali česť a věřili, že nyní bude svět lepší.

Lidstvo, a zvláště Evropa se nevzpamatovala z morálního úpadku. Doba, kterou jsme po válce prožívali, nebyla vlastně životem v míru, byla to studená válka s velkými krizemi, která hrozila vypuknout ve válku horkou. 50 let míru bylo věnováno především výzkumu útočných zbraní a je pravdou, že vojska na pochodů i v jiných místech světa nám nedala dosud pokojné spádk.

U nás v České republice jsme stáli před dilematem, jak slavit 50. výročí. Mladá fronta Dnes uvětočila zprávu, že by naše slavnost měla být skromnější vzhledem k tomu, že se Československo na ukončení války významně

nepodílelo. Takový výrok je výrazem naprosté neznalosti, směřující k potlačení národního sebevědomí. Odporuje mu oficiální uznání ČSR za stranu vítělicí a fakt, že Česká národní rada jako představitel Českého národního povstání přijala již 8. května 1945 kapitulaci Němců.

Také z hlediska ztrát na životech je podíl našich obětí v přepočtu podle obyvatel mnohem vyšší než např. u Francie, V. Británie i USA, anebo i v porovnání s malými státy, které prošly válkou jako např. Holandsko, Belgie a Norsko.

Denní tisk přinesl před 14 dny zajímavý postoj významného funkcionáře jedné politické strany. Podle něj představa, že jsme byli ve 2. světové válce na straně vítězů, označil na tiskové konferenci za falešné vidění. Není to výrok pouze skandální, není to arrogantní, je to, sestry a bratři, obušné.

Některí chápou 8. květen 1945 pouze jako konec války, nikoli jako osvobození od nacismu. Nechápu ho ani jako Den vítězství, jak je chápán a oslavován na celém světě.

Podle těchto pánů nebyl tento národ na straně vítězů. Na či straně tedy byli Svobodoví vojáci, čeští piloti v Anglii, naši západní kamarádi u Tobruku nebo v Normandii, na či straně byli parašutisté, kteří si v ulici v Holetsových počkali na kata českého národa Heydricha? Anebo na či straně byl český domácí odboj? Ti všichni proti nacismu bojovali se zbraní v ruce. A v boji, jak známo, jsou pouze vítězové a poražení.

Uprat lidem, kteří neváhali proti hitlerovskému Německu bojovat, jejich podíl na vítězství, je nehorázně a neomluvitelné.

Viděl jsem fotografie hřbitova pilotů v anglickém Essexu. Česká jména na prostých křížích a naše vlajka vedle vlajky britské dokazují, že Britové zřejmě nesdílejí názor, že jsme nebojovali na jejich straně.

Také všichni ti, kteří padli za svobodu této země, patří k vítězům. Zpochybovat jejich hrdinstva a smysl jejich obětí není jen neucta k nim, je to zároveň neucta k vlastním národům, vlastní zemi a k jejím dějinám. Já osobně jsem se domníval, a zejména navně, že s jejich falšováním se u nás již definitivně jednou provždy skončilo.

Sestry a bratři!

Před blízcím se Dnem vítězství nelze nevzpomenout na naše spoluobčany, kteří prošli peklem koncentračních táborů v Terezíně, Osvětimi, Mathausenu, Ravensbrucku a desítkami dalších, roztroušených po tehdejším hitlerovském Německu. Především je třeba vzpomenu na tragickou smrt občanů Lidic a

Ležáků, Českého Malína na Volyni, francouzského Oraduru a nejen stovky a tisíce dalších, roztroušených po celé tehdy okupované Evropě.

Kolikrát si kladu otázku, zda všechny tyto hrůzy zaviniili hitlerovci, nebo Němci. Zabili v bojích o Malou Fatru na Slovensku naše zajaté Němci, nebo hitlerovci (tito vojáci jsou pohřbeni v Turčanském Martíně), ukřizovali naše zajaté tankisté v bojích o Ostravu Němci, nebo hitlerovci?

My, frontoví vojáci, se s touto otázkou velmi těžko vyrovnáváme i když víme, že určité procento Němců nesouhlasilo s Hitlerem, odcházelo po roce 1933 do ciziny, (např. Willy Brandt, vlast. jménem Herbert Karl Frahm, bývalý kancléř SR byl aktivním bojovníkem proti nacismu a vrátil se do Německa jako příslušník spojeneckých armád).

Dotkl bych se sudetoněmecké otázky.

Pan prezident Václav Havel ve svém projevu na Karlově univerzitě dne 17. února 1995 řekl jasně, že soužití mezi námi a sudetskými Němci v roce 1938 skutečně zemřelo. Smrtící ranou, která to způsobila, bylo fatální selhání velké části našich občanů, německé národnosti, kteří před demokracií, dialogem a tolerancí dali přednost diktaturovi, konfrontaci a násilí ztělesňovanými Hitlerovými nacionálním totalismem. Dovořovali se svého práva na vlast, své vlastní se ve skutečnosti zřekli.

To jsou už jasná slova. Česká republika nikdy nebude jednat o revizi výsledků 2. světové války, o jakémkoli zásahu do kontinuity svého státu, o jakémkoli opravování historie na úkor současníků, zdůrazním pan prezident.

Slova z Karolina jsou adresována i těm, kteří si Havlovo polipostopodovo omluvu za odsun vyloužili nikoliv jako pokus o očistnou morální reflexi, ale jako pootevření dveří k předkládaní požadavků na český stát.

Pochopitelně, že reakce odsunutých Němců byla a je podzářdná. Např.: Havlův projev je krokem vzad... Havel podlehli zjednodušovačům dějin apod. Ale jiné noviny např. uvedly, že Havel se vrátil mezi Čechy. Je třeba to komentovat?

Závěrem:

Uvedl jsem dost faktů a důkazů, které nás právem řadí mezi vítězné státy. 360 000 našich občanů zahynulo v boji za osvobození své vlasti. Z toho 200 000 bylo z politických důvodů v koncentračních táborech a jen 80 000 se jejich vrátilo. Je to málo?

Dnes tyto oběti i zásluhy mohou, jak jsem uvedl, být lidmi, kteří se nekuzisili, kteří se měli dobře, ať za války nebo za okupace, nebo za totálního režimu, takže docela klidně a s čistým svědomím smeteny ze stolu.

Co se stalo v myslech některých našich spoluobčanů? Kdo zavinił, že dnešní generace mladých lidí nezná historii vlastního národa a kdo má zájem na tom, aby náš národ neoslavil 50. výročí vítězství?

Máme tisíce hrdinů, ale v televizi nebo v jiných sdělovacích prostředcích není dostatečně jejich památka připomínána a dávána za vzor. Mladí lidé, zvláště školní mládež, by měli pod vedením svých učitelů se podívat na místa bojů, položit k památníkům odboje, k památníkům prkňoch našich a spojeneckých vojáků alespoň symbolický kytíček.

Jindřich Buchvalský

Záznam o průběhu celostátního setkání v Litoměřicích

Uběhl necelý rok a náš litoměřický region zaznamenal další vědomé akce - Celostátní setkání volynských Čechů a legionářů regionu Litoměřice při příležitosti 50. výročí ukončení 2. světové války a osvobození Československa od nacistické okupace, uspořádané dne 13. 5. 1995.

Místem konání akce byly, zase jako loni, krásné prostory Domu kultury v Litoměřicích, rozšířené o vstupní halu, která velmi vhodně přispěla k technickým potřebám i pohodlí návštěvníků. Tam se již od rána radostně vítali, často i se stámi dojetí, kolem 600 krajanů z celé republiky.

Program oslav zahájil a řídil předseda litoměřického regionu Sdružení krajan Josef Kozák ve stanoveném čase 10,00 hodin a jednotlivé body programu probíhaly též ve vymezeném čase.

Po uvítání návštěvníků a oficiálních hostů u předsednického stolu - přednosty Okr. úřadu v Litoměřicích Josefa Pola, předsedy Čs. obce legionářské Václava Kuchynky, předsedy Sdružení prof. MUDr. Vladimíra Dufky a 1. místopředsedy Sdružení Václava Dubce, následoval kulturní program.

Nějdříve se představily studentky Střední pedagogické školy Litoměřice pod vedením krajanek prof. Věry Vichové v recitacím a písňovém pásmu, kde pí. profesorka dosáhla v té kompozici básní volynských básníků velmi působivého výrazu událostí před padesáti lety. Na závěr tohoto vystoupení účinkující předaly zástupcům Čs. obce legionářské velkou kytici šerfika, symbolizující ten nezapomenutelný máj 1945.

Dále pokračovaly vystoupení žáků Umělecké hudební školy v Litoměřicích - nadané hudební populace od těch nejmenších z prvních říd až po produkci studentů 2. ročníku konzervatoře na příčnou flétnu ve skladbě Viléma Blodka. Vše pod vedením ředitele školy.

Na závěr kulturního programu se předvedly dva mladé elegantní páry v působivých úkřadkách latinsko-amerických i standardních tanců.

Všichni účinkující v tomto hodnotném programu byli odměňováni bohatým potleskem, květinami i pohostěním.

Jádrum oslav 50. výročí osvobození byly projekty účastníků bojující za svobodu a básně volynských básníků, živě zobrazující ty dramatické i slavné události před 50. lety, které přednesly krajanek Anna Vojtěchová a krajanek Olga Kadavá.

S velkou pozorností a plným porozuměním jsme vstřebali vzhledem k úvahy plk. v. v.

Miroslava Nováka, 1. místopředsedy Sdružení Václava Dubce a předsedy Sdružení prof. MUDr. Vladimíra Dufky, kteří osobně bojovali, prožívali bolest a veškeré utrapy a hrůzy 2. světové války a dožili se vítězného konce války. Plným právem pak z těchto povějí zaznívali i varování a nabádání strážiti to, co bylo tak drze zapláceno, bedlivě sledovat zřejmé tendence poražených, zejména sudetských Němců, kteří již bezostyšně manipulují vědomím mladé generace pomocí zkreslených argumentů za účelem zpochybnit opravdovost vítědné války a změnit je. Výstraha byla adresována i těm českým signatáři krátkozraké petice "Usmíření 95", kteří si neuvědomují nebezpečí takového takzvaného iniciátora.

V závěrečném projevu přednosty OKÚ Josefa Pola jsme vyslechli mj. velmi pěkné hodnocení našich akcí a mnoho pěkného a pochvalného o volynských Čechích, což bylo doloženo osobními poznatky a zkušenostmi.

Následující předstávka na oběd se sice neměstovala do časového limitu, to však ani v nejmenším nepokazilo dobrou náladu účastníků, zvlášť když stoly byly plné táků s výborným domácím pečivem, jako vždy z dílen Zemanů a Opočenských a rukou aktivistek organizační komise, a hlavně když čekání na oběd tak krásně přejímávala dechová hudba Malého orchestru litoměřické posádky. I u těch stůlů, na které se polévka vůbec nedostala, neboť jí pryč už třikrát dohotovovali, bylo vše přijato s humorem a pohočením.

Nebýlo vinou pořadatelů, že restaurace nezajistila dostatečný počet obsluhujících personálů.

Mimořádnou událostí na tomto setkání byla návštěva krajanů ze Švédska, Kanady a Spojených států, kteří také větší částkou přispěli na tiskový fond.

Přispěvky na tiskový fond se začaly výrazně množit poté, co předseda prof. MUDr. V. Dufek vhodně komentoval skutečnost, že se na ústředí Sdružení uvažovalo o snížení počtu vydávaných Zpravodajů pro nedostatek finančních prostředků. Velký všeobecný zájem o Zpravodaj, toto důležité pojtko mezi krajan, je důkazem, jak pevně jsou krajanéské vztahy a jak velká je touha stále o sobě vědět. Proto finanční otázka nemohla zůstat problémem.

Důležitým aktem při tomto celostátním setkání byl prodej Historických map českého osídlení na Volyni. Tento významný historický dokument, velmi pěkné graficky a zajímavě zpracovaný, šel velmi rychle na obyd.

Při této příležitosti též byl Ing. Hofman - jeden z iniciátorů a tvůrců map požádan reportérkou deníku Dnešní Litoměřice o rozhovor, který se týkal jak Historické mapy, tak výstavu "Osudy Čechů na Volyni" a také dnešní situace bývalých českých obcí na Ukrajině.

Veselá zábava při tanci a druhých horeček pokračovala až do 16,00 hod. a tento stručný záznam průběhu onoho dne by bylo možno ukončit, ale nebyl by úplný. Jiště nebylo vzpomenuo a vyzvednuto výkonů prvních, sice neoficiálních účinkujících v této akci, organizátorů a všech aktivistů přípravné komise regionu Litoměřice, kteří věnovali s největší pečlivostí a snahou bezpočet hodin svého času přípravě akce.

Jelich výkopy zůstávají většinou v anonymitě, ale dobrý průběh programu a spokojenost návštěvníků poskytují také jim spokojenosti a dobrý pocit.

Celostátní setkání Čechů z Volyně a legionářů regionu Litoměřice přispělo důstojnou a příjemnou formou k završení oslav 50. výročí osvobození a ukončení 2. světové války.

Litoměřičtí pořadatelé

Odezva na litoměřické setkání ve sdělovacích prostředcích.

V ozhlase, televizi a tisku se objevily krátké zprávy, informující a komentující nato naši velkou celostátní krajanou událost.

Výstižně a podrobně ji uvedl Československý deník.

Dovolujeme si přistižně článek citovat

Redakce

Volynští Čechi odsoudili iniciátoru "Usmíření 95"

LITOMĚŘICE (va) - Na této nároky sudetských Němců zvaženo tvrdá kritika z úst představitelů Sdružení Čechů z Volyně na jejich celostátním setkání, které se uskutečnilo v sobotu v litoměřickém Domě kultury.

První místopředseda Václav Dubec ve svém projevu odsoudil iniciátoru petice "Usmíření 95": "Čím si iniciátorům petice "Usmíření 95". Což si nevůdávám, že se ve svém čtení stávámi stávají jako kolonu a své svědění o národu podržejí máty?"

V této souvislosti Dubec ocenil přístup prezidenta Havla a premiéra Klauze, kteří "dali sudetským Němcům jasně najevo, že žádná revize Benešových dekretů nebude, a pokud naše vláda bude jednat, pak s německou vládou."

Předseda Sdružení dr. Vladimír Dufek ve své řeči vycházel z mnichovské zraedy v r. 1939. Připomněl, že je důležité co nejrychleji vstoupit do Evropy, mít dobré vztahy s Německem, vést rovnocenné, důstojné a nekompromisní jednání a skoncovat s omluvami.

Po skončení oficiálního programu, kterého se zúčastnil i přednosta OkÚ Josef Pol, se téměř 600 volynských Čechů bavilo při dechovce až do večera.

SVĚDECTVÍ O LIDSKOSTI A ODVAZE

Ve Zpravodaji č. 8 z roku 1992 byla uveřejněna nenápadná zvěsta, abyste autoru tohoto článku sdělili autentické informace o židovských spoluobčanech, kteří byli na Volyni zachráněni v českých rodinách. Získané poznatky jsou dále uvedeny.

Víme, že v případě prozrazení následovala smrt zachraňovaných i zachránce. Autor neslyšel o jediném případě, kdy Čech udal nacistům zachránce židů. Svědčí to o soudržnosti a lidskosti naší menšiny jako celku.

Tyto projekty lidskosti našich rodičů a přímok některých z nás jsou součástí historie české menšiny na Volyni, avšak zatím je tato stránka našich dějin čistá, nepopsaná.

Proto je náš morální povinnost shromáždit co nejvíce informací, aby v připravovaných dějinných mohl doc. Jaroslav Vaculík pospat celou i tuto stránku. Zveřejňujeme dosavadní informace a prosíme o pravdivé, brzké a co nejpřesnější sdělení svých poznatků. Nejde o "slávu" jednotlivců, rodin, či obcí. Jde o to posbírat i drobné informace tak, aby se z nich mohl složit pravdivý obraz naší menšiny na Volyni i z této hluboce lidské činnosti. Píšte na adresu: Ing. Jiří Hofman, Lounských 8, 140 00 Praha 4.

Zpráva o židech, zachráněných v českých rodinách na Volyni před vyvrážděním nacisty nebo banderovci v l. 1941/44.

Zachráněni: Rodina Tejtubau - 5 osob. Zachránce: Rodina Holátkova, Frankov. Josef H., nar. 1906, zemřel 1994, Anna H. - manželka, nar. 1907 01 Šumperk, Kosmonautů 1. (Evropský unikát - obdrželi v r. 1992 čestný titul a medaili od izraelské vlády - Spravedliví mezi národy)

Zachráněni: Ehosma Danzker-otec (zemřel

z Izraeli), Munia Danzker - sestra, Izrael, oba rovno. Zachráně: Rodina Stáříková, Peredilý, Kateřina S. - zemřela v Čechách, Marie S., dcera - zemřela na Volyni, Vladimír S. - syn - padl na Dukle, Václav S. - syn, 690 02 Břevclav 2, Strachotín 57.

Zachráněny: Josef Danzker - syn, nar. 1941, Izrael, vyhledal zachránce v roce 1993. Zachránce: Rod. Bačovská, Martinová, žijí pouze: Emílie Šindelářová - Babišková, žijí pouze: 1923, 742 47 Fulek 5, obce Hlaváček Životice. Ludmila Bačovská, nar. 1933, 683 31 Kudeřov, obce Hlubčany 120. V roce 1994 podání návrh na čestný titul a medaili Spravedlivý mezi národy.

Zachráněny: David Fischbein - Dubno, Izrael, vyhledal zachránce v roce 1991. Je to rod. Horáčkova, Podvysoká. Člen rodiny: Antonín Horáček, 464 01 Frydlant, Udolí 587. Zachráněni: Lea Fidal - Zdobunov, Jontel Landan - rabín v Hulčí, Chajka Truchman - Huleč, Kopyt Rašim, nyníjší pobyt neznámý. Zachránce: Rodina Vaňkových, Huleč. Vladimír V. 1920 a manželka. 271 01 Nové Strašecí, domov dochodů.

Zachráněny: Misha Barr, žije v Izraeli. Zachránce: Rod. Janošova, Ulbářov, 783 01 Šumperk. Bfí. Čapku 20, Vavčav J, 787 91 Untřov. Na nivač 277, Josef J.

Zachráněni: Jacek a David, chlapi 8 a 10 let z Verby. Zachránce: Rodina Lucká, Sofievka. Josef L., nar. 1901 - padl na Dukle. Zpravu podává Emílie Mullerová-Lucká, dcera, 415 02 Teplice 2, Přítokská 10.

Zachráněni: Šloma, nar. 1920 Luck, Chil, nar. 1923, Luck. Vstoupili do sov. armády a pak odjeli do Izraele. Zachránce: Rod. Bízovských, Dorohostaje. Zpravu podal Václav B., nar. 1921, 415 01 Teplice, Masarykova 17. Zachráněni: Danuška Rícová, nar. 1925.

941. Žije asi v Izraeli. Rodiče bestialně svržená banderovci. Zachránce: Byla "podzena" pravděpodobně u rodiny Šircových v Wyhodu. Zpravu podala Helena Esterkovská, 741 01 N. Jičín, Budovatel 9.

Zachráněni: Surka Hel, nar. 1922, a chlapeček asi 10 let - oba z Demidovky. Surka asi žije v Čechách. Zachránce: Olga Jakuňková, Dublany. Zpravu podává její dcera (byla tehdy s otcem na nucené práci v Německu), Antonie Bunčevičevská-Jakuňková, 400 04 Ústí n. L. obce Kostov 58.

Zachráněni: Lejba Vajner, chlapeček, Podhájce, a další chlapeček s prstředkem obličejie, byl vyléčen. Nynější pobyt neznámý. Zachránce: Vice rodin v Podhájích. Zpravu podává Mikuláš Světek, 250 02 Úvaly, Poděbradova 269. (Viz rkp. knihy Odchody a návraty).

Zachráněni: Chaim ... - Rovno a jeho příbuzní z Olyky. Jeden z nich vstoupil pod jménem Josef Štejnár do 1. čs. arm. sboru. Snad žije na Karlovsku. Zachránce: Rodina Štejnárová, Malé Sedmířany. Zpravu podává syn V. Štejnár, nar. 1935, Ukrajina. 265 204 Kvasilov, ul. Molodžina 33.

Zachráněni: Šloma ... - později rabín v Lucuku. Zachránce: Vice rodin v Kněhynkách. Zpravu podává Jiřina Zarečá-Sušná, 441 01 Podbořany, Smetanova 436. (Viz rkp. knihy Šli volyšké země).

Zachráněni: Janka ... - Luck. Žije v Čechách, nepřeje si být jmenována. Zachránce: Rod. Vojarová, Kvasilov. Blížíší informace (snad) Václav Vojar, 436 31 Měcholupy, Holedě 45.

Zachráněni: Marmur ... Další údaje nejsou známy. Zachránce: Pravděpodobně také rod. Vojarová, Kvasilov.

Zachráněni: Zis Fain se synem, matka s dcerou se zachránily v jiné obci. Zachránce: Vice rodin ve Vilhelmovce. Zpravu podává Hyblér (viz kniha Volyňští Češi str. 26).

Zachráněni: 4 rodiny, celkem 8 osob - Luck. Zachránce: Rozsáhla zpravu ing. Vladislava Kozáka, Švédsko, 224 67 Lund, Osvlvarare 3, je u autora článku. Jan

Ze zasedání ÚV SČVP

Dne 27. 4. 1995 se uskutečnilo v Praze 1. zasedání ÚV po 2. konferenci SČVP. Jednání zahájil krátkým projevem a poté Fidil I. místopředseda V. Dubec.

Zpravu o činnosti předsedstva za minulou období přednesl předseda. Konstatoval, že úkoly vedené v usnesení 2. konference a ve schválených stanovách SČVP byly buď splněny nebo se přibližně velmi blíží bez větších obtíží. Jsou problém vzniku pozve u jednoho.

Ve zprávě byla věnována především pozornost nejzávažnějšímu úkolu, tj. sepsání dějin volyškých Čechů jak do reemigrace, tak po ní. V této souvislosti podán návrh na nové složení historické komise a na program její činnosti.

S tímto úkolem úzce souvisí i naše pluvovní výstava. Její harmonogram je přísně dodržován. Informace o jejím úspěšném putování jsou veškeré zveřejňovány ve Zpravodaji. S dějinnými souvisí též publikační činnost. Zde vznikly již dvě, především finančního charakteru. Ve zprávě uvedeny návrhy na jejich řešení.

Obtížná situace vznikla i v práci některých regionů, především v důsledku pokročilého věku, narušeného zdraví jejich dosavadních vedoucích a nedostatku nových, zejména mladších pracovníků. Bude nutno tuto situaci řešit v příštích týdnech, resp. měsících.

Pak přednesl zpravu o činnosti komise černo-bylyšských krajanů doc. B. Iljuk. Její obsah uvádíme jinde.

Pak přednesla M. Nečasová zpravu o hospodaření, a předložila návrh předsednictva na rozpočet v r. 1995.

Ústřední výbor vzal na vědomí přednesené zprávy a schválil předložené usnesení.

Závěrem je nutno s pošetěním říci, že celé jednání, včetně diskuse, probíhalo klidně. O problémech se mluvilo slušně, bez emoci a hádek. A to je radostné konstatování. Ve Sdružení stále zavládá konečně dlouho očekávaný klid, aspoň oficiálně. Věřme, že bude mít trvalý ráz a že se snad přetrvávající nespokojenost některých jedinců časem odezní.

V. Dufek - V. Dubec

CESTOVNÍ KANCELARĚ PANCEST

informuje zájemce, že na přání krajanů z Volvka a Dubna potárá ještě letos zájezd do Rovna a Malina ve dnech 7. až 14. 8. 1995.

Marie Pánková, 438 01 Zatec, Volyškých Čechů 1707, tel.: 0397/40 49.

Aktuální informace pro členy komise černo-bylyšských krajanů

Doc. B. Iljuk, předseda této komise, přednesl na posledním zasedání ústředního výboru SČVP zpravu o činnosti.

Konstatoval v ní, že i nadále zůstává hlavním a bolestivým problémem černo-bylyšských krajanů nevyřešené státní občanství. Vynaloženo úsilí se dosud minulou účinkem. Intenzivně se o něm jednalo i na 4. celostátní poradě delegátů z jednotlivých regionů, která se konala letos na jaře v Praze.

Ze byla vzata na vědomí informace ministerstva vnitra z února letošního roku o právním postavení předsednictva z Ukrajiny. Otiskujeme z ní podstatnou část.

Informace min. vnitra ČR

všem černo-bylyšským krajanům.

Do ČR bylo v rámci humanitární pomoci v

letech 1991 až 1993 přisídleno z oblasti Ukrajiny a Běloruska, postižených následky černo-bylyšské havárie, 1811 osob. Témto lidem byl na území ČR umožněn trvalý pobyt s tím, že po uplynutí pětiletého nepřetržitého trvalého pobytu na území České republiky jim na základě jimi podané žádosti, pokud splní i další zákonně stanovené podmínky, může být uděleno české státní občanství.

Cernobyliští krajané, jako osoby s trvalým pobytem na území ČR mají stejné možnosti zaměstnání jako občané ČR s tou výjimkou, že nemohou zastávat některé funkce, u nichž zákon stanoví podmínku české občanství a to v Policii ČR, BIS, ve státním zastupitelstvu apod. Podobně jejich možnosti podnikání a při nřáku nemovitosti odpovídají možnostem občanů ČR. Také zdravotní a sociální pojištění je poskytováno za stejných podmínek. Mají také stejné možnosti studia, ovšem jednotlivě vysoké školy mohou pro studium stanovovat specifické podmínky.

Cernobyliští krajané, kterým zatím nebylo uděleno státní občanství ČR nemohou volit, sloužit v armádě a nemohou adoptovat děti.

Povolení k trvalému pobytu na území ČR se s účinností ode dne 23. 1. 1995 činně produkuje i v případě, že nebudou vlastnit platný cestovní doklad domovského státu nebo předložili listinu o propuštění ze státního svazku Ukrajiny a Běloruska. Platnost průkazu Povolení k pobytu pro cizince se produkuje na dobu šesti let od data příjezdu cizince do ČR.

Cernobyliští krajané na území ČR mohou požádat o udělení českého státního občanství. Žádost se podává u okresního úřadu příslušného podle místa pobytu žadatele i přesto, že žadatel zatím nesplňuje uvedené podmínky k udělení občanství, stanovené zákonem o nabytí a pozbytí státního občanství. Tento úřad postupí příslušný spis Ministerstvu vnitra až po jeho komplectaci. Žádost je platný v vyřizována podle zákona, který byl platný v době podání žádosti.

Pokud tuto lidé žádají o udělení českého státního občanství, musí vedle již uvedených podmínek nepřetržitého trvalého pobytu v ČR splňovat ještě další podmínky stanovené zákonem o nabytí a pozbytí státního občanství. Musí předložit doklad o propuštění z dosavadního státního svazku, lidé nesmí být v posledních pěti letech odsouzeni pro úmyslný trestný čin a také musí prokázat znalost českého jazyka.

Ministerstvo vnitra ČR může však z důvodu zvláštního zřetel proinout prokázání znalosti českého jazyka.

Jednání na vyslanectví Ukrajiny.

11. května 1995 předseda a tajemník komise reparitární z Ukrajiny B. Iljuk a J. Ornst se setkali se zplnomocněncem Ukrajiny v ČR p. A. Ozadovským. Jednání se zúčastnili také konzul Ukrajiny V. Kryvjuk a tajemníci vyslanectví O. Medovnykov a J. Perebyjnis.

Jednálo se o proceduru vyřazení přisídlených černo-bylyšských krajanů ze státního svazku Ukrajiny, o pravidlech prodloužení jejich cestovních pasů. S ohledem na humanitární charakter přisídlovací akce ukrajinská strana ujistila, že nadále nebude vyžadovat poplatky za vyřazení z občanství Ukrajiny. Při vyřazení se cestovní pasy odevzdávají na konzulátu. Je-li nutno prodloužit platnost cestovního pasu, musí se žadatel obrátit na konzulát ne později než za pět roku po skončení jeho platnosti. O poplatcích bude rozhodno po konzultacích vyslanectví s ministerstvem zahraničí Ukrajiny.

Na setkání byly také projednány otázky možné účasti krajanů ve vývoji hospodářských a kulturních styků s nezávislou Ukrajinou.

B. Iljuk, J. Ornst

Knihovna v Kuřívodě

Cerobylní krajané založili městskou knihovnu v Kuřívodě. Provoz zahájili 3. října 1992. Obsahuje 6720 svazků jako pro děti tak pro dospělé. K dnešnímu dni má knihovna 42 členů. Uskutečnily se tu také dva literární večery. První byl věnován Boženě Němcové a druhý K. J. Erbenovi. Byla tu také hostem spisovatelka Valja Štyblová na přátelské besedě.

Knihovnice H. Vyskočilová

Zaplátit členské příspěvky nebo ne?

V regionu Teplice máme mnoho členů Sdružení z řad cerobylných občanů, kteří již v letošním roce, po vypršení bezplatného období tři let by měli platit členské příspěvky.

Vždy když jde o peníze, je situace oběma stranám nepřijemná. Zaplatilo již mnoho členů, i z řad těch nejstarších, jejich příjem je omezený. Byla jsem ale překvapena, když někteří krajané členství ve Sdružení odmítli a to ne zrovna neobjevanými způsoby.

Myslím si, že ti krajané, kteří příspěvky nezaplatili, prokazují kdo jsou a kam patří, a že si návrat do vlasti právem zasluží.

Členka regionu Teplice - Mrázkov

Kanadský dubna Nový domov

uveřejnil 1. čubna 1995 zprávu o tom, jak naši kanadští krajané a legionáři oslavili letošní výročí narozenin I. prezidenta T. G. Masaryka. Citujeme z dopisu Svatý Tesarfové: Vážený pane Trávníčku,

věřejiž odpolodni oslava narozenin T. G. Masaryka zanechala v nás velice hrěný pocit. Váš nápad nechat jednotlivce zavzpomínat na Masarykovo doba, přinesl spontánní vyprávění několika přítomných. A pak podával se na skupitnu legionářů, z nichž některý je přes osmdesát let a uvědomit si, že je již už jen malá hrstka a jeden po druhém odchází ... Brzo nebude nikoho, kdo by těm statečným vojákům věnoval vzpomínku a vědek, co pro naši republiku udělali.

PŮVODNÍ JÁZEDA NA DUKLU

musejí být odvolán pro malý počet zájemců (23 a 3 dod. příhl.) , protože cena jízedy by se při tomto počtu účastníků zvýšila o značnou částku.

Bylo mi to moc líto, protože mezi přihlášenými byli ti, kteří chtěli navštívit hroby svých nejbližších, a ti, kdo tam bojovali, chtěli zavzpomínat.

Proto výzvu k jízede opakujeme v posunutém termínu 4.-7. října. Příhlásky zasleže co nejdříve, nepozději však do konce srpna na adresu Irena Malinská, 118 00 Praha 1, U lučického semináře 19, tel.: 02/53 98 95. Uveďte na nich přesnou adresu, rodné číslo a číslo pasu. I. Malinská

NAŠI JUBILANTI

26. 3. 95 se dožila životního jubilea 80 let paní Larisa Budová, učitelka z Ulbárova na Volyni.

20. 2. 95 se též dožil životního jubilea náš člen a zahraniční voják východní armády pan Josef Kovář (léta neuvědena) a koncem srpna 95 - 7. 12. oslaví živ jubileum (léta neuvědena) pan Vladimír Tomášek ze Zdobnovy. Všem jubilantům přeje do dalších let hodné zdraví a všechno nejlepší.

Za region Chomutov Jiřina Kačerová
Dne 13. června t. r. oslaví významné životní jubileum 80 let pan Vladimír Knop, rodák z Mirohoště-Zával, aktivní účastník

protifašistického odboje na Volyni a příslušník 83. armádního sboru. Pevně zdraví a hodně životního optimismu do dalších let mu v zastoupení příbuzných, přátel a známých přeji manželka Libuše a děti Marie a Vladimír

V broumovském regionu se dožívají živ jubilea tyto členové: 2. 6. 95 se dožila paní Jiřina Vojtová 47 roků, rodáčka z Knečnyňky. 3. 6. 95 se dožil 69 let rodák z Knečnyňky pan Josef Lebedický. 1. 6. se dožila 56 roků paní Olga Krušková z Malé Zubovityni. 25. 6. se dožil 58 roků pan Boris Vlačiča, rodák z Malé Zubovityni. 3. 6. se dožil 21 roků pan Jaroslav Vlačiča, rodák z Malé Zubovityni a 12. 6. se dožila 55 roků paní Elena Gabriellová, rodáčka z Malé Zubovityni.

Do dalších let hodné zdraví a dobru náladu všem jubilantům přeje.

Za broumovský region Jiří Pokorna
Dne 1. června se dožila 85 let pl. Helena Kutková z Kvasilova. Přejeeme vše nejlepší, mnoho zdraví a spokojenosti do dalších let.

Za rakovnický region L. Růžičková
Dne 26. června 1995 oslaví 75. narozeniny paní Jiřina Volencová, rodáčka z Hulče České bytem v Pšovkách na Rakovnicku. Do dalších let hodné pevné zdraví, spokojenosti a radosti z vnoučat a pravnučat přeji jménem rodiny Engličká a Baierová

Paní Lida Šedová, narozená v Huto-Marjatině, bytem v Karlových Varech, oslaví dne 24. 9. své 53. narozeniny. Za region K. Vary přeje zdraví, štěstí a životní optimismus

Věra Pelcová
Dne 1. července t. r. oslaví významné životní jubileum 70 let náš velmi oblibtý tajemník Vladimír Pospíšil, původem z obce Noviny České. Do dalších let přejeeme pevné zdraví, štěstí, spokojenosti a životní elán i do další práce ve Sdružení.

Za členy teplického regionu Běvošský
Dne 12. dubna se v Torontu dožil 80 let tajemník Československé obce legionářské, odd. Toronto, bratr Josef Hynek. Všichni legionáři a členové Masarykova ústavu mu k této narozeninám přeji všechno nejlepší!

Naše řady opustili...

Oznamujeme krajanům, že dne 10. 4. 95 zemřel po krátké nemoci ve věku 87 let pan Vítěz Jelínek, z Michalovky na Volyni, bytem ve Vrskmán na Chomutovsku, bývalý příslušník zahraniční východní armády. Dále oznamujeme, že 7. 5. zemřela ve věku 87 let členka našeho regionu paní Zofie Hamáčková z Omešlanštiny na Volyni, bytem v Čejevčicích.

Za region Chomutov Jiřina Kačerová
Dne 17. 3. zemřel po krátké, těžké nemoci v Libíně u Šumperka pan Teodor "Feđa" Procháčka, rodem v Podliskách u Rovna. Bojoval u Dukly a byl odbojářem Zpravodaje.

Stanislav Procháčka, Abertamy - K. Vary
Dne 19. května 1995 zemřela v Osoblaze paní Marie Maulisová-Saršová ve věku 81 let z Hlinska na Volyni.

Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi.

Antonine Kramná
Hluboce zarmoucení oznamuje všem přátelům, že dne 30. 5. 95 zemřel náhle pan Mikuláš Chomický ze Lbosina ve věku nedožitých 69 let, rodák z Novokrajeva.

Kdo jste ho znali, věnujte mu s námi tichou vzpomínku.

Za pozostalé sestra A. Kramná-Chomická

DARY NA KONTO SDRUŽENÍ

květen 1995

Lešanova Žofie, Rapotín 169 - 100 Kč, Liščíkna Mikuláš, Petrov n. Des. p. Rapotín - 100 Kč.

DARY NA TISKOVÝ FOND

Liščíkna Mikuláš, Petrov n. Des. - 100 Kč, ing. Vladimír Kubr, reg. Domažlice - 150 Kč, Naděžda Běhmová - 150 Kč. Za region K. Vary zaslala paní Pelcová: Josef Franěk - 50 Kč, Věra Andriolová - 50 Kč, Zofie Becková - 100 Kč, Antonie Andriolová - 100 Kč, Anatol Samoluk - 100 Kč, Václav Slavík - 50 Kč, Lidie Luhanová - 50 Kč, Mikuláš Šerutuk - 100 Kč, MUDr. Somol Evžen, Litoměřice - 500 Kč, George Pospíšil z USA (předal Ing. Hofman) - 9 USD, a 20 Kč, Kulichová Světlana z regionu Praha - 50 Kč. Ing. Vladimír Knop, reg. Praha - 200 Kč.

Na celostátním setkání u příl. oslav 50. vývr. ukončení války v Litoměřicích bylo uskutečněno několik sbírek:

1. Krajaná Krejčová ze Žatec předala 2080 Kč - sbírka z regionů Žatec, Brno, Litoměřice, Louaný, krajnáz z Moskovštiny a dalších nejménovaných.

2. Jednotlivě dala předány přímo hospodářce Sdružení - celkem 1770 Kč, jmenovitě od: Reich - 220 Kč, Kavková Stanisl., Pohofelice - 100 Kč, Matuševský Mikuláš, Lovosice - 100 Kč, Rejzek Josef s manželkou - 200 Kč, Liščík Josef - Litoměřice - 100 Kč, Tamchnya Josef, Dorostaje - 100 Kč, Kozák Josef, Litoměřice - 100 Kč, Sršnová Marie, Skupice - 50 Kč, Jiřina Novotná - 50 Kč, Kechr - 100 Kč, Antonie Směrková - 100 Kč, Jiří Stehlik - 100 Kč, Nantina Muchová - 200 Kč, Nona Bártová, Litoměřice - 50 Kč, Tarakanic - 100 Kč, Pichrt, Moravský Krumlov - 100 Kč. Dále Kytíl Jaroslav z Kanady věnoval 100 kanadských dolarů - v přepočtu 1848 Kč a Hrdlička Václav (rodák z Borelna - po 30 letech se vrátil ze Švédska - nyní žije v Teplicích) věnoval 5000 Kč.

3. Paní Evženice Křiváková z Děčina předala v reg. paní Dědkové 11 výševek, vlastnoručně vyrobených. Tyto výševky byly v regionu prodány a z takto získaných peněz věnovala 500 Kč - předáno hospodářce také v Litoměřicích.

4. Při prezenci 13. 5. 95 bylo v Litoměřicích vybráno a zasláno podobně - 1500 Kč.

Všem dárcům ze srdce děkujeme, jmenovitě pak děkujeme p. Václavu Hrdličkovi z Teplic a p. Jaroslavu Kytiovi z Kanady, za jejich výjimečné dary, které nám velmi pomohou v naší práci. Redakce

V minulém čísle se nám vnovo špatné informace vloudily do seznamu dárců 2 chybny: U paní Libuše Vávrové měla být správně adresa Lidická ul., Šumperk - 100 Kč.

Paní Emilie Šrámková-Klabanová ze Studénky - dar 200 Kč, byla omylem uvedena v regionu Mor. Krumlov - správné měl být severomoravský region! Prosíme za promínutí. Redakce

Přejeeme Všem čtenářům Zpravodaje hezké prožití letních měsíců a v září se těšime opět na shledanou! Redakce